

Návrh reformy dohledu nad zadáváním veřejných zakázek

Skupina protikorupčních organizací ve složení Oživení, Frank Bold (sdružené v platformě Rekonstrukce státu) a Transparency International ČR se dlouhodobě zabývá problémy ÚOHS. Na základě jejich podrobné analýzy navrhuje reformu dohledu nad zadáváním veřejných zakázek s následujícími parametry:

- I. Vznikne Rada jakožto stálý kolektivní orgán pro rozhodování v řízeních o přezkumu zadávání veřejných zakázek, ať už v rámci současného Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže nebo v samostatném úřadu. Rada musí být nezávislá, nestranná a zřízená zákonem.
- II. Radu bude tvořit předseda, dva místopředsedové a dalších 12 členů rozdělených do tříčlenných senátů.
- III. Předseda bude obecným předpisem rozhodovat o rozdělení věcí mezi senáty Rady a zařazovat členy Rady do senátů. Předseda není členem senátu, rozhoduje však jako člen pléna. Předseda bude řídit úřednický aparát Úřadu.
- IV. Místopředsedové zastupují předsedu Úřadu. Nejsou členy senátů, rozhodují však jako členové pléna.
- V. Radní v senátech budou rozhodovat v jednom stupni o návrzích dodavatelů a v druhém stupni (po předchozím rozhodnutí úředníků) o řízeních zahájených ex offo (např. na základě podnětu veřejnosti). Dále budou radní navrhopvat přijetí sjednocujícího stanoviska pléna.
- VI. Plénium (tvořeno předsedou, místopředsedy a členy senátů) bude zaujímat výkladová stanoviska ke sjednocení rozhodovací praxe.
- VII. Předseda bude jmenován vládou na základě otevřeného výběrového řízení. Místopředsedové a členové Rady budou jmenováni Senátem PČR na návrh Předsedy na vymezené funkční období (například 6 let). Pro všechny členy Rady budou stanoveny minimální odborné požadavky pro výkon funkce. Jejich plat bude stanoven zákonem.
- VIII. Funkce předsedy, místopředsedy nebo člena Rady zaniká pouze smrtí, rezignací, pozbytím způsobilosti nabýt funkci, odvoláním nebo dnem právní moci odsouzení za spáchání závažného trestného činu.
- IX. Úřad bude vykonávat samostatnou kontrolní činnost, která bude doplňovat poznatky Úřadu o trhu veřejných zakázek a porušování zákona získané z přijatých návrhů a podnětů. Na základě kontrolních zjištění bude Úřad zahajovat řízení ex offo.
- X. V rámci Úřadu bude fungovat metodické oddělení poskytující metodické materiály pro zadavatele a dodavatele, ve kterých jim na základě zkušeností z rozhodovací praxe zprostředkuje doporučené postupy pro zadávání zakázek v potřebných oblastech.
- XI. Veškerá rozhodnutí Úřadu, výkladová sjednocovací stanoviska pléna a doporučené postupy budou povinně uveřejňovány ve veřejně přístupné sbírce rozhodnutí Úřadu vedené elektronicky.
- XII. Rozhodnutí budou přezkoumatelná ve správním soudnictví podáním správní žaloby. Následný soudní přezkum lze zefektivnit a zrychlit přijetím dalších opatření: zkrácením lhůty pro podání správní žaloby, zřízením specializovaných soudních senátů na veřejné zakázky, zavedení pořádkové lhůty pro vydání soudního rozhodnutí a/nebo vyloučení přípustnosti kasační stížnosti.

Za skupinu protikorupčních organizací ve složení Oživení, Frank Bold (sdružené v platformě Rekonstrukce státu) a Transparency International ČR vypracovali Jan Dupák, Věnek Bonuš, Jan Nevyjel a Marek Zelenka